

FALŠOVANIE HISTÓRIE SLOVÁKOV

Zámerné prekrúcanie dejín dodnes neustáva. Jeden z našich najfundovanejších historikov prof. M. S. Ďurica upozorňuje aj na súčasné falšovanie slovenskej histórie.¹ Poukazuje na renomovaný francúzsky časopis² uvádzajúci príspevok parížskeho historika Yann Gayeta³: **Falšované dejiny Slovenska**, ktorý na celých 10 stranách časopisu analyzoval dve francúzske knihy o Slovensku. Historik Y. Gayet už v titule svojej práce označuje tieto knihy ako neseriózne, jednostranne a falšované predstavujúce dejiny Slovenska. Poukazuje na to, že evidentným zámerom autorov týchto francúzskych „dejín Slovenska“ je zamlčovať kľúčové momenty historického vývoja slovenského národa a jeho štátnosti v jeho 1500-ročných dejinách a to, čo sú autori prinútení zaznamenať, degradujú do kategórie romantických národných mýtov. Vyčíta autorom, že úplne ignorujú bohatú historickú literatúru slovenských autorov, vydanú v európskom i zámorskom zahraničí a novšie aj na Slovensku, a opierajú sa výlučne o vybraných slovenských a českých autorov, ktorými sú napospol čechoslovakisticky a marxisticky orientovaní bývalí pracovníci ideologických pseudovedeckých organizácií obidvoch zaniknutých československých režimov. Bohatými citátmi z kritizovaných kníh dokazuje, že „je to „knihá zlomyseľná, oplývajúca nepresnosťami a zaobalenými nepravdami, ktorá nerobí česť francúzskej univerzite.“ Yann Gayet, ako hovorí M. S. Ďurica, týmto svojím kritickým príspevkom urobil vzácnu službu historickej pravde a aspoň čiastočne, ale účinne nahradil tú prepotrebnú, ale žiaľ úplne chýbajúcu obranu slovenského národa a jeho dejín v európskej odbornej literatúre.⁴

ČECHIZÁCIA SLOVENSKEJ HISTÓRIE

Klamstvo na diplomatickej úrovni⁵

Čechizácia modernej slovenskej historiografie oficiálne začala českou argumentáciou na Mierovej konferencii v 1920 v Paríži. Je zrejším príkladom toho, aký dosah majú **najstaršie dejiny** na tvorbu **modernej politiky**. Úmysel predstavovať Slovákov ako Čechov uplatňovali T. G. Masaryk, Edvard Beneš a ich spolupracovníci najmä počas rokovaní na Mierovej konferencii vo Versailles v rokoch 1919 - 1920, keď sa hovorilo o vytvorení česko-slovenského štátu.

Slovenskosť historickej Moravy predstavovala významný historický precedens pre **slovenské štátotvorné politické a kultúrne snahy 20. storočia**. Preto tak z českej, ako i maďarskej strany sa systematicky popierali historické vzťahy Slovákov k Samovej, Rastislavovej aj Svätoplukovej ríši. Termín "slovenský" sa v adekvátnych historických dokumentoch takmer vôbec nevyskytoval. Hoci v tom čase už bola známa vedecká rozprava chorvátskeho slavistu Vatroslava **Jagiča**⁶, ktorá svojho času vyvolala vo vedeckom svete veľkú pozornosť, lebo dokazovala, že tzv. „Veľká Morava“ bola vlastne **slovenským štátom**. Podľa Jagiča zakladateľmi veľkomoravského štátu boli **Moravania, predkovia dnešných Slovákov**, národ rozdielny od Čechov.

¹Článok Milana S. Ďuricu: Francúzsky historik proti falšovaniu dejín Slovenska, KULTÚRA 15/2013, s. 5

²časopis, „La Revue universelle des faits et des idées“, ktorý komentuje pravidelne dôležité udalosti vo Francúzsku, v Európe a v iných svetadieloch v čísle 215-216/2004 uvádza príspevok s nadpisom: Y. GAYET: *L'histoire de la Slovaquie falsifiée* (Falšované dejiny Slovenska)

³parížsky historik Yann Gayet je uznávaný odborník v dejinách slovanských národov, ktorých jazyky ovláda ako len veľmi málo západných historikov

⁴podľa príspevku Milana S. Ďuricu Francúzsky historik proti falšovaniu dejín Slovenska, KULTÚRA 15/2013, s. 5

⁵Stať je napísaná na základe článku :Arvéd L. Grébert: "Veľká Morava" ako politický argument českej a maďarskej delegácie počas rokovaní na Mierovej konferencii v Paríži r. 1919/1920, MOST, ročník XLIII (1998), dvojčíslo 3 – 4, s. 32-47

⁶Vatroslav Jagič: *Entstehungsgeschichte der kirchenslawi-schen Sprache*, Berlín 1913, 2. vydanie. - Táto rozprava vyšla pôvodne v *Denkschriften der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften*. Wien 1902, [Philosophisch-historische Classe, 47. Band]. Poznámka v článku "Veľká Morava ako argument..."

Je zrejmé, že autori týchto dokumentov T. G. Masaryk a Eduard Beneš považovali „Veľkú Moravu“ za „československý štát“ vytvorený Čechmi a že Veľká Morava sa používala ako historický precedens pre obnovenie česko-slovenského štátu. To vysvetľuje **neskoršie úporné snahy českých historikov** o zobrazovanie tzv. „Veľkej Moravy“ ako **prvého československého štátu**.

Tvrdenie, že „Slováci sú Česi“ bolo programom budúcej ČR tak, aby sa Slováci naozaj čoskoro stali Čechmi. Podsúvaním premisy: „Slováci sú Česi“, podľa ktorej „Slováci sa cítia Čechmi“ malo sa získať - najmä v zahraničí - alibi pre kamuflovanie budúcej politiky zákernej čechizácie Slovákov. Ved', aké *odnárodňovanie*, aká *asimilácia*, aké *čechizovanie*, keď už teraz „Slováci sú Česi“?

T. G. Masaryk a E. Beneš uplatňovali svoju „československú“ koncepciu pri zobrazovaní dejín Slovákov a Čechov **doma i v zahraničí**. Bolo to tendenčné zneužívanie neznalostí západoeurópskej a americkej politickej verejnosti v otázkach stredoeurópskej problematiky. Dezinformovanie zahraničných politických činiteľov o slovenskej problematike uľahčovala skutočnosť, že vtedy nejestvovala žiadna objektívna vedecká publikácia ani vo francúzštine, ani v angličtine, ani v inom západoeurópskom jazyku o slovenskej problematike z historického hľadiska, ani politickej situácie Slovákov.

V českých úradných dokumentoch na Mierovej konferencii v Paríži r. 1919/20 sa odôvodňovalo pripojenie Slovenska k „česko-slovenskému štátu“. Preto sa Veľká Morava predstavovala ako český štát, resp. ako národný štát československý.

E. Beneš v júli r. 1918 uvádzal i takéto argumenty: „Československý národ existoval *jakožto nezávislý štát od VI. stoley. Byl zbaven své nezávislosti teprve během posledních stoley nezákonným převratem, ale jeho bývalá historická práva na nezávislost byla mu vždy priznávána. Tento národ dožaduje se svého československého národního, nezávislého a svrchovaného štátu, který by se skladal ze svých čtyř historických provincií: Čech, Moravy, rakouského Slezska a Slovenska.*“

V memorande č. 1 sa tvrdí, že **dejiny Čechov** začínajú okolo r. 620 s **ich českým** kráľom **Samom**. Potom sa striedavo predstavujú ako dejiny Čechov alebo Čechoslovákov. Ďalej sa uvádza: „*Česi sa usadili v krajinách, ktoré teraz obývajú, to jest v Česku, na Morave, v Sliezsku a na Slovensku, koncom 6. stoley. Vytvorili nezávislý národní štát, který dosiahol svoj vrchol počiatkom 9. stoley. Vtedy tvorili Ríšu Vel'kej Moravy, ktorá obsahovala Česko, Moravu, vel'kú časť Sliezska a západnej Galície, Slovensko a Panóniu. Keď Maďari vtrhli do Uhorska (907), Slováci boli zatlačený do Karpát. Zostali zjednotený s Čechmi až do r. 1025.*“

Účasť samostatnej slovenskej delegácie na Mierovej konferencii, ktorú tvorili Andrej **Hlinka** a jeho spolupracovníci, prekazil francúzsky policajný zásah vyprovokovaný intrigami. Na základe **falošného obvinenia** boli **internovaní** a na slobodu sa dostali až po skončení konferencie. Tak sa českej strane podarilo **znemožniť účasť Slovákov** na týchto rokovaníach, aby nemohli Čechov verejne usvedčiť z **klamstva** a ešte k tomu na **najvyššej diplomatickej úrovni**.

Počas **rokovaní v Paríži v roku 1920 o budúcih hraniciach** ČSR Beneš tlmočil české stanovisko. Na okraj otázky Slovenska vyhlásil, že „*Slovensko kedysi tvorilo časť Česko-Slovenského štátu. Počiatkom 10. stoley bolo ovládnuté Maďarmi. Dobyvatelia sa pokúsili bez úspechu maďarizovať krajinu. Obyvateľstvo stále sa cíti českým a želá si pripojenie k novému štátu. Nikdy nejestvoval na Slovensku ani len náznak protičeského separatizmu. Prevláda ten istý jazyk, tie isté idey a to isté náboženstvo. Slovenské národní nadšenie čerpalo z antagonizmu voči Maďarom.*“

Spomedzi zahraničných diplomatických reprezentácií na parížskej Mierovej konferencii mohli mať záujem predkladať protiargumenty o slovenskej problematike jedine **Maďari**, ale aj oni mali približne rovnaké záujmy ako česká delegácia: ovládnutie Slovenska.

V diplomatickej nóte č. XIV predložila maďarská reprezentácia ničím nepodloženú tendenčnú argumentáciu o maďarskej národnostnej politike, kde sa zdôrazňuje, že maďarský národ bol vraj „oprávnený vládnuť nad ostatnými národnostami Uhorska“ najmä preto, lebo maďarský národ je vraj „najvyspelejší zo všetkých národov“ Uhorska a Maďari sú vraj nositeľmi „*najvyspelejšej civilizácie v uzavretej kotline Karpát*“ a ďalej, že „*všetky národnosti, s*

výnimkou Nemcov a Sasov, majú civilizáciu omnoho menej vyspelú ako Maďari“. Maďarská vládnuca vrstva bola presvedčená, že jazyky nemaďarských národov Uhorska sú vraj výsledkom „podradnejšej civilizácie, ako je maďarská“ a maďarský jazyk je „jazyk jadra Národa, maďarskej rasy, nositeľky tisícročnej civilizácie“.⁷ Toto povedomie si Maďari dodnes umelo udržiujú falošnými historickými fabuláciami.

Protislovenské ťaženie

V protislovenskej politike pokračovalo pražské vedenie aj po II. svetovej vojne. Vedenie Benešovej Národno-socialistickej strany vypracovalo tajný dokument „**Memorandum o Slovensku**“, v ktorom dopodrobna objasnilo plány na duchovnú a mocenskú asimiláciu a etnicko-politickú likvidáciu slovenského národa.⁸ V tomto dokumente zo 7. júla 1946 sa hovorí o taktike českej politiky voči Slovensku ako o „**zlikvidování slovenské otázky**“ cestou „**duchovní asimilace slovenského lidu**“. Jedným z odporúčaní napr. bolo : „*Kdyby se podařilo prosadit třeba jen autoritativní církevní vyhlášení sv. Václava za patrona a světce nejen českého, nýbrž patrona celého státu, bylo by možno vytvořit na Slovensku jeho kult s dalekosáhlými účinky politickými. Státotvorná a národotvorná funkce sv. Václava, tak se osvědčivší při tvoření českého národa a spojení Čech s Moravou, pro Slovensko ještě nevyprchala a nelze ji podceňovat.*“

Dôležité bolo tiež previesť „mocenskou **asimilaci slovenského národa**“ a ďalej: „*Toto rameno české politiky musí směřovat k tomu, aby slovenský národ byl po **všech stránkách oslaben**. Největší chybou z tohoto hlediska je přenechat zcela Slovensko Slovákům*“.

V oblasti **zahraničnej politiky**: „*Zahraniční politika česká musí být v otázce Slovenska vedená tak, jako byla svého času vedená proti německé menšině. Za všech okolností musí zůstat československý rozpor věcí vnitrostátní; **Slovensko musí být v očích světové veřejnosti i západní, na níž Slováci spoléhají, vhodně a nenápadně zdiskreditováno**. V tom napomáhá politice české velmi politika Maďarů.*“

V oblasti **národného hospodárstva**: „*Hospodářská politika státu musí být vedená tak, aby Slovensko strukturálně bylo od českých zemí stále odvislejší, aby **nevytvořilo samostatného hospodářského celku***.“ Je to ukážka českej politiky aj 25 rokov od Masarykovho a Benešovho „protislovenského ťaženia“ z prvej ČSR, ktorá bola praktizovaná aj počas celého obdobia socializmu u nás, a ktorú si mnohí pamätajú ešte z vlastnej skúsenosti.

Vedecké povery a mýty

Boj o slovenskú identitu z českej i maďarónskej strany po roku 1948 sa rozpútal nie len vo sfére náboženstva a hospodárstva, ale i v oblasti vedy. Doplatilo na to dielo Jána Stanislava, našej najväčšej slavistickej osobnosti 20. stor., *Slovenský juh v stredoveku* (1948). Patrí k fundamentálnym dielam slovenskej historickej jazykovedy, v ktorom zdokladoval historické osídlenie slovenským etnikom aj mimo hraníc Slovenska, najmä slovenské osídlenie v Panónii. Dielo *Slovenský juh v stredoveku* začal koncipovať po obsadení východného a južného Slovenska Maďarmi v jeseni 1938. Dokončil ho v marci 1943, no kvôli vojnovej situácii vyšiel až v roku 1948. Po komunistickom prevrate predseda vlády Viliam Široký, pôvodom z bratislavskej maďarónskej rodiny, ho dal **na index nežiadúcich kníh**. Ako také muselo byť vyradené z knižníc a kníhkupectiev⁹ a **bolo kompletne skartované**. Dostalo sa na index, takže sa nik nemohol na toto dielo odvolávať, aj keď ho poznal. Preto dodnes nie je ani všeobecne známe. Výstižne to zhodnotil jeden zo súčasníkov: "Je to veľké dielo aj tým, že dokázalo provokovať nositeľov malých právd svojou veľkou pravdou, a tak posúvať

⁷Les négociations de la paix hongroises. Compte rendu sur les travaux de la délégation de paix de Hongrie, Neuilly s/S de janvier à mars 1920. Publié par le Ministère Hongrois des Affaires Étrangères. Budapest 1920 -1921. Imprimerie Victor Hornyánszky, I - III., Note XIV, Annexe 13, s. 528. In: Arvéd L. Grébert: "Veľká Morava" ako politický argument českej a maďarskej delegácie počas rokovaní na Mierovej konferencii v Paríži r. 1919/1920, MOST, ročník XLIII (1998), dvojčíslo 3 – 4, s. 32-47

⁸ Ďurica M. S.: Dejiny Slovenska a Slovákov, Lúč Bratislava 2003, s.

⁹ porovnaj Š. Ondruš, Slovenský juh v stredoveku a súčasná slavistika, In: Slovenský juh v stredoveku I., NLC Bratislava 1999

slovenské myslenie dopredu." Vedecké dielo Jána Stanislava je **dodnes mimoriadne aktuálne**.

Český šovinizmus a maďarský iredentizmus neskôr posilnil aj filter komunistickej ideológie. Toto obdobie krátko zhrnul aj jeden z historikov: Písal sa rok 1972 a všetko bolo plné **strachu**, stovky odborníkov museli opustiť svoju profesiu, pracoviská spoločenských vied sa vyludnili a komunistické čistky stále nekončili. Odchádzali nenahraditeľní odborníci. Bol to čas nenormálnych zákazov, všetko čo súviselo z náboženstvom bolo nepriateľské a reakčné, slovo "kostol" nesmeli spomenúť ani pamiatkari...¹⁰ V takejto politickej atmosfére neslobody sa tvorili **tendenčné** historické závery, živili **vedecké povery** či **mýty** a **zamlčovali** sa pramene, ktoré by mohli naznačovať čosi iné, ako tvrdilo oficiálne prijaté stanovisko.

Princípy tohto postoja, kde aj v historických otázkach išlo o „zlikvidování slovenské otázky“, sú zakorenené v českej, ale aj časti slovenskej odbornej prezentácie **dodnes**. Aj v 70-tych rokoch slovenský historik Peter Ratkoš zaznamenal: *"Havlík i Fiala sa usilujú "premiestniť" "civitas Dowinu" na územie dnešnej "malej" Moravy, čo je motivované alebo moravským regionalizmom, alebo úsilím "deslovakizovať" veľkomoravský priestor."*¹¹ V publikáciách českého pôvodu možno toto úsilie badať i dnes.

Deslovakizácia na rôznych úrovniach je neustále prítomná. Preto asi nebude náhoda, že pod sochou Svätopluka na Bratislavskom hrade zmizol z nápisu práve pojem "kráľ Slovákov", pred novým Slovenským národným divadlom v Bratislave stojí na vysoko čnejúcom pylóne „český lev“ a v labe drží československý štátny znak, pričom bol postavený už v čase samostatnej Slovenskej republiky. A to aj napriek tomu, že Bratislavčania proti tomu viac krát verejne protestovali a písali petície! A pred Slovenským národným múzeom bola nedávno inštalovaná socha slobodomurára Masaryka, pre ktorého, ako sa sám vyjadril, "slovenský národ neexistuje".

Masarykove a Benešove hrubé **falšovanie histórie** Slovákov, diplomatickou cestou rozšírené do celej západnej Európy, sa u nás **oficiálne pestuje už desaťročia**. Pre strach ukázať, že "cisár je nahý" sa pestuje v rôznych obmenách a v rafinovaných prevlekoch **"vedeckých mýtov"**, ktoré sú dnes už hlboko zakorenené aj v odborných akademických kruhoch.

Vzhľadom na to, že v slovenskej historiografii 9. storočia sú niektoré teórie vo viacerých ohľadoch preukázateľne **neudržateľné**, nemožno všetko automaticky prijímať bez prehodnotenia, len preto, že sú napísané spoločensky uznanými autormi. Poznanie histórie sa postupne mení podľa kvality dostupných informácií, ale aj podľa politickej situácie. Politický systém na Slovensku zakonzervoval historické poznanie na istom stupni a neumožnil jeho vývin. Preto dnešná oficiálna historiografia stojí na viacerých polopravdách a čechoslovakistických interpretáciách.

Ján Stanislav už v roku 1944 na základe záverov svojich vedeckých výskumov napísal: *„Poznanie, že **Panónia bola slovenská**, má veľký vedecký, kultúrny a národný význam. Preto bude potrebné osvetliť mnohé problémy úplne novým spôsobom. Bude **treba opraviť ne jeden omyl, tradovaný v histórii** i v slavistike už desaťročia a **od základu prestavať naše učenie...**“*¹² Jeho hlas bol však násilne umlčaný, a tak **omyly a deformácie** oficiálnej historiografie sa **dodnes množia** a prehľbujú! Preto je potrebné ich nanovo skúmať vo svetle zapadnutých pramenných či nových interpretačných argumentov.

¹⁰porovnaj: Dvořák, Pavol. Stopy Dávnej Minulosti 3 – Zrod národa, RAK, Budmerice 2004, s. 75 a 77

¹¹Ratkoš, Peter: "Civitas Dowina" - slovenský Devín. In: Historický časopis 18/3, 1970, s. 343

¹² Stanislav Ján, Slovenský juh v stredoveku I., MS, Martin 1948, s. 13 aj Ján STANISLAV, Slovenský juh v stredoveku I., NLC, Bratislava 1999, s. 231-232

Fabulácia "Velehradskej tradície"

Velehrad, ktorý sa nachádza neďaleko Uherského Hradišťa na Morave, založili cisterciáni na počiatku 13. stor. Ohlas Velehradu vznikol vďaka jeho menu, pre ktoré bol kláštor všeobecne považovaný za miesto spojené s pôsobením sv. Cyrila a Metoda a dokonca i za hlavné sídlo kráľa Svätopluka. V českej literatúre sa považoval samotný velehradský kláštor za dôkaz vedomého nadviazania na "zašlú slávu" doby "veľkomoravskej". Vieme však, že **ani jediný prameň z 9. stor.** nepozná meno *Veligrad* - Velehrad. Okrem **Devína, Bratislavy, Nitry a Blatnohradu** nepoznáme meno ani jedného staroslovenského mesta. Po prvýkrát sa názov sídla **Velehrad** v spojení s arcibiskupom Metodom **objavuje až v 14. stor.** v českej *Dalimilovej kronike*.¹³

O cyrilometodskej tradícii na dnešnom Velehrade nie je v najstarších prameňoch ani stopy. Meno Velehrad pochádza zo staroslovenského "veligrad" - veľký či významný hrad. Preto bol miestny názov *Velehrad* považovaný za mesto, ku ktorému Fuldske analý vzťahovali udalosti z roku 869, kde sa hovorí o *nevýslovnej pevnosti Rastica*.

V historických prameňoch sa s lokálnym názvom obce *Veligrad* po prvýkrát stretávame pred polovicou 12. stor. v listine olomouckého biskupa, ktorá ho spomína v súpise majetku patriaceho moravskej cirkvi. Medzi menovanými obcami sa **dvakrát** objavuje **názov Veligrad**. Ako píše súčasný moravský historik M. Pojsl: "Jedna vesnice náležela **ke kostelu brněenskému** a druhá patrila k veľkofarnému **kostelu na hrade ve Spytihněvgradu**. Touto druhou vesnicí je míněno dnešní Staré Město u Uherského Hradiště."¹⁴

Existencia minimálne dvoch obcí s názvom "Velehrad", jasne ukazuje a potvrdzuje, že neexistoval iba jeden jediný *Velehrad*, ale že každý veľmož, ktorý mal viacero hradov, jeden z nich vždy považoval za svoj **hlavný hrad**, čiže - **velehrad**. Ako dokladajú listiny v prípade *Veligradu*, ktorý sa nachádzal v blízkosti dnešnej obce **Spytihněv**, zrejme išlo o lokalitu bývalého velehradu českého kniežata Spytihněva II. (1031-1061).

V prvej polovici 13. storočia vedľa dediny *Veligrad* (dnes Staré Město), založil český kráľ Přemysl Otakar II. cisterciánsky kláštor (dnes Velehrad). Od 14. storočia zostal názov "Velehrad" iba kláštoru.¹⁵ A až v tom čase sa objavuje po prvýkrát zmienka o Metodovi na "Velehrade" v *Dalimilovej kronike*. Podobné svedectvo nachádzame aj v ďalšom prameni zo 14. stor. v legende o sv. Václavovi, kde sa dokonca tvrdí, že: "*byl pokřtěn slovutný Bořivoj, vévoda český, ...v metropolitním městě Moravy Velehradě, v kostele blaženého Víta*."¹⁶

Údaj o „kostole sv. Víta na Velehrade“ je nielen úplne ojedinelý v cyrilometodskej tradícii, ale prezrádza **neznalosť situácie**, pretože staré pramene z 9. stor. na území tzv. Veľkej Moravy nepoznajú patrocinium sv. Víta. Podľa prameňov, v hlavnom sídle krajiny bol katedrálny chrám zasvätený Bohorodičke¹⁷. Preto sa zdá, že ide o **svojvoľný doplnok** a výklad histórie **podľa politickej objednávky**. Podľa moravského historika M. Pojsla sa tak stalo "*z priamej iniciatívy kráľa Karola IV.*".¹⁸ To isté možno povedať aj o neskoršej literatúre, ktorá stotožňuje starý "veľkomoravský Velehrad" s cisterciánskym kláštorom, napriek tomu, že v skutočnosti vznikol na "zelenej lúke" až v 13. storočí.

Pôvod spomínaných rukopisov zo 14. stor., v ktorých sa oživovala cyrilometodská tradícia a umelo sa spájala s Velehradom, ukazuje na **pražské centrum**. Cieľom záujmu Karola IV. o tieto tradície bolo pripísať Přemyslovskej dynastii cyrilo-metodskú kontinuitu starobylosti a slovanskosti. Pritom bola zámerne využívaná súdobá teória o tzv. **Prenesení vlády** -

¹³ MMFH I, s. 274

¹⁴ Pojsl Miloslav: Velehrad v památkách osmi století, T.R.S., Praha 1997, s. 10

¹⁵ Pojsl Miloslav: Velehrad v památkách osmi století, T.R.S., Praha 1997, s. 10

¹⁶ Pojsl Miloslav: Velehrad v památkách osmi století, T.R.S., Praha 1997, s. 16

¹⁷ V Proložnom Živote Konštantína a Metoda, podľa rukopisu Belehradskej nár. bibliotéky, sa píše, že telo arcibiskupa sv. Metoda uložili do veľkého katedrálneho chrámu zasväteného Preblahoslavenej Bohorodičke, ako vyplýva z textu: „... (sv. Metod) Leží vo veľkom chráme moravskom na ľavej strane v stene za **oltárom svätej Bohorodičky**.“ In Stanislav Ján:

Životy slovanských apoštolov Cyrila a Metoda v legendách, MS Martin 1950, s. 88

¹⁸ Pojsl Miloslav: Velehrad v památkách osmi století, T.R.S., Praha 1997, s. 16

"translatio impérii"¹⁹. Bol to politický program koncepcie českého štátu kráľa Karola IV. Luxemburského (1316–1378), postavený na **prenesení kráľovskej hodnosti z "Veľkomoravskej ríše"** do Čiech na Přemyslovcov a od nich potom priamo na Luxemburgovcov. V tomto zmysle treba chápať záujem kráľa Karola IV. o "veľkomoravské" a cyrilometodské dedičstvo.²⁰

Pripojenie malej časti staroslovenskej Moravy k českému štátu, výstižne zhodnotil dnešný moravský autor: „*Pro Přemyslovce bylo výhodné prohlásit se za dědice Velké Moravy a tvrdit, že navazují na dílo krále Svatopluka a arcibiskupa Metoděje. Morava byla klíčem k získání výlučnosti mezi slovanskými národy i pro možný zisk královské či arcibiskupské hodnosti. V době vrcholného středověku proto byla velmi oblíbená teorie o přenesení koruny z Moravy do Čech.*“²¹

V skutočnosti pre Rím to bolo **Uhorsko**, ktoré na strednom Dunaji reprezentovalo **nástupnícky útvar** po zaniknutej „Veľkej Morave“. Apoštolské práva uhorských kráľov nadväzovali na postavenie staroslovenskej Moravy v rámci kresťanského univerza a pripomínajú práva kráľa Svätopluka.²² Cirkevno-právnu nadväznosť Uhorska na Moravu dokazuje i **bula pápeža Inocenta IV.** (1243 - 1254) pre **Uhorsko**, v ktorej **potvrďuje**, že povolenie **Hadriána II. a Jána VIII. z 9. stor.** vykonávať bohoslužby **v slovenskom jazyku ostáva stále v platnosti.**²³ Z toho je zrejmé, že hlavný správny aparát a kultúrno-politické centrum Svätoplukovej ríše muselo ležať na území dnešného Slovenska!

Z kontextu historických faktov je zrejmé, že v prípade *cyrilometodskej tradície Velehradu* ide o fabuláciu. Túto v 13. – 14. stor. umelo vytvorenú a neskôr zámerne politicky udržiavanú tradíciu "veľkomoravského Velehradu", by mala moderná historiografia odmietnuť a držať sa historických faktov očistených od všetkých dobových politických nánosov a fabulačných príkras.

¹⁹ *Translatio imperii* - je neskorootantská a stredoveká európska idea o prechode metafyzickej svetovej vlády od krajiny ku krajine

²⁰ Pojsl Miloslav: Velehrad v památkách osmi století, T.R.S., Praha 1997, s. 16

²¹ zdroj: <http://promoravia.blog.cz/1502/pripojeni-moravy-k-ceskemu-statu>

²² porovnaj L.E. Havlík: Kronika o Velké Moravě, JOTA, Brno 1993 s. 333, s. 284

²³ M. S. Ďurica: DEJINY SLOVENSKA A SLOVÁKOV, LÚČ, Bratislava 2003, s. 72